

U

IZ RADA PATRONAŽNE SLUŽBE

IZVJEŠTAJ S REHABILITACIJSKOG TRETMANA INVALIDA DOMOVINSKOG RATA U ROVINJU OD 11.09. - 30.09. 1995.

PATRONAŽNA SESTRA U TIMU STRUČNJAKA RAZLIČITIH PROFESIJA

Domovinski rat ostavio je za sobom mnogo invalidnih osoba. Invalid je osoba koja je zbog neke bolesti, ozljedi prirodne mane zadobila djelomično ili potpuno smanjenje radne sposobnosti. Invaliditet može nastupiti zbog ozljeda, ranjavanja, prometnih nesreća ili zbog ratnih ozljeda. Računa se da u svijetu od ukupnog broja populacije ima oko 10% invalida. Kod nas u Hrvatskoj ima oko 500.000 invalida - broj nije potpuno utvrđen, ali je sigurno iznad 10% populacije. U Hrvatskoj je, nažalost, povećanju te brojke pridonio rat i teške posljedice ranjavanja.

U ovaj rehabilitacijski tretman u rovinjskoj bolnici bili su uključeni invalidi s 80 - 100% invaliditetom. To su paraplegičari i tetraplegičari, amputirani, ranjeni u glavu s posljedicom hemiplegija, sljepoče, gluhoće i sl. Tretman je obuhvaćao 3-tjednu rehabilitaciju invalida zajedno s članovima njihove najbliže obitelji. Predviđeno je po 10 invalida u grupi, no neki se nisu odazvali tretmanu. U svakodnevnom životu oni imaju mnogo problema na ulici, u tramvaju, u govornici, s neusklađenim nogostupima, kućama bez lifta itd. Ovi invalidi su prvo tretirani klinički i nakon toga su rehabilitirani u Krapinskim ili Varaždinskim toplicama. Nakon utvrđivanja trajnog invaliditeta, Ministarstvo obrane zaključuje da bi ti teški invalidi trebali polaziti i kasnu medicinsku i psihosocijalnu rehabilitaciju zajedno s članovima svoje uže obitelji u jednom rehabilitacijskom centru. Izabrana je Ortopedska bolnica za rehabilitaciju u Rovinju, gdje postoje dodatni uvjeti - more i sunce - mogućnost kupanja i plivanja u morskoj vodi. U tim stručnjaka raznih profila bili su uključeni fizijatar iz rovinjske bolnice, fizioterapeut iz riječke bolnice Kantrida, dva neuropsihijatra iz Zagreba i ja kao patronažna sestra, a preuzela sam i dužnost socijalnog radnika koji nije došao. Tijekom tretmana u naš rad uključili smo i mjesnog svećenika koji je invalidima održao predavanje o smislu njihove žrtve. Uključena sam u ovaj tim jer na području Borovja u Zagrebu koje imam u patronažnoj skrbi stanuje oko 30 teških i 30 lakših invalida Domovinskog rata. To je u sklopu Doma zdravlja "Peščenica". Iz Doma zdravlja "Peščenica" bila je uključena i neuropsihijatrica jer su invalidi s našeg područja. Mlada osoba koja je iz punog zdravlja postala teški invalid ima velikih psihičkih tegoba. Cjelokupni tretman je obuhvaćao sljedeće sadržaje: fizio i kineziterapiju, kupanje, individualne psihijatrijske razgovore, rad u skupini - kolektivni tretman skupine s neuropsihijatom, gdje smo bili uključeni svi članovi skupine. Ja sam pored toga uzimala socijalni status invalida uzela ih sve u socijalni skrb. Jedina od svih članova ekipe ja sam nastavila kontakte s ovim ljudima-posjetima u njihove domove. Kod patronažnih

posjeta doživljam prihvaćanje kao da smo stari znanci, dapače kao da smo članovi iste obitelji. Mi smo u skupini imali paraplegičare, amputirane - s jednostrukom, visokom natkoljениčnom amputacijom i ranjenika u glavu koji je ostao bez jednog oka, sa znatno oslabljenim sluhom i C žuticom. Nakon ručka imali smo zajednički timski rad. U maloj skupini psihoterapeut bi iznio neki od njegovih problema i nastojao uključiti sve invalide i članove njihove obitelji u razgovor, kako bi definirali problem koji ih muči i nastojali ga riješiti zajedničkim

razgovorom. Na jednu takvu terapiju pozvali smo svećenika koji im je održao ohrabrujuće predavanje o smislu patnje. Individualni razgovori s neuropsihijatom također su bili nezamjenjivi. Usto sam vodila i bliske individualne razgovore s invalidima i njihovim obiteljima uzimajući im socijalni status, uključivši ih u patronažnu skrb, nastojeći s njima kristalizirati njihove probleme. Tijekom ta tri tjedna organizirali smo četiri izleta - voženi smo miniautobusom, koji je bio vlasništvo austrijske skupine invalida. Autobus je bio uređen za vožnju invalida u kolicima. Tako smo obišli samo mjesto Rovinj na blagdan sv. Eufemije, zaštitnice Rovinja, 19.09.1995. Bili smo prisutni na svečanoj sv. misi. Rezervirali su nam prvu klupu u crkvi za invalide Domovinskog rata i osoblje.

isno slavlje predvodio je papin nuncij Giulio Einaudi koji nas je na kraju primio i blagoslovio. Cijeli taj dan uživali smo u rovinjskoj fešti i posjetili Akvarij. Drugi put smo organizirali put trajektom po Rovinjskom akvatoriju. Zatim smo išli na izlet u Vodnjan i Pulu. Obišli smo vodnjansku crkvu gdje se čuvaju umjetnički predmeti od 6 st. naovamo i sarkofazi svetaca koje su u doba Napoleonove najezde Mleci spremili u Vodnjan, te su i danas ondje. Jedan dan bili smo na svečanoj večeri u vili Rubin s našim invalidima i umirovljenicima cijelog istarskog područja. Nastojali smo takvim sadržajima osmisliti naš trotjedni rad s invalidima i postigli smo da smo otvorili i raspoložili te ljude s puno psihičkih tegoba i članove obitelji - dalo smo im smisao života i nakon invaliditeta, te svoj rad učinili ugodnijim i korisnim. Tri tjedna našeg rada s ovakvim sadržajem protekla su nam brzo i ostala u ugodnom sjećanju. Jedna invalidkinja napisala je ovo: "Kad bi svi ljudi poštovali svakog čovjeka, svi bi bili sretniji. U ovom ratu povećale su brojke, ali se u svijest ljudi još ništa nije promijenilo. Mogu se invalidima kupiti stanovi i kombiji, ali sve su to tehničke stvari. Treba promijeniti svijest. Borim se, stoga, da nam budućnost bude lakša". To je njezina konstatacija ali i moja. Zahvaljujući ovim entuzijastima i njihovoj žrtvi, mi danas uživamo u slobodnoj Hrvatskoj. Nikada im to ne smijemo zaboraviti i nijedna žrtva podnesena za njih ne smije nam biti teška. Ja im se ovim svojim referatom zahvaljujem na svemu što su učinili za nas.



Nada Jularić, Dom zdravlja Peščenica

